

ВІДГУК

офіційного опонента на дисертаційну роботу

Мосіна Олександра Олександровича

«Управління інноваційним потенціалом підприємства важкого машинобудування», представлену на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)

Актуальність теми дисертаційної роботи

Важливою складовою потенціалу підприємства є його інноваційний потенціал. Сучасні умови функціонування підприємств важкого машинобудування України характеризуються великою кількістю факторів впливу, що ускладнює формування єдиної концепції управління їх інноваційним потенціалом. Інноваційні процеси є внутрішньо властивими для підприємств, а впровадження інновацій має тісний зв'язок з операційною діяльністю підприємства важкого машинобудування, значно впливає на її результати. Вченим-економістам доводиться вирішувати завдання пошуку сфер господарювання, які найбільш повно демонструють спроможність підприємства до розвитку, розробляються підходи до управління діяльністю підприємства, пов'язаною з впровадженням інновацій. Водночас з різноманіттям об'єктів впровадження інновацій впливає необхідність розгалуженого комплексу підходів до управління інноваційним потенціалом підприємства важкого машинобудування.

Таким чином, актуальність і своєчасність дисертаційної роботи О.О. Мосіна, яка присвячена удосконаленню теоретико-методичних і практичних основ управління інноваційним потенціалом підприємства важкого машинобудування, є безсумнівними.

Ступінь обґрунтованості висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертаційній роботі

Наукові результати, отримані дисертантом, пов'язані з подальшим

розвитком теоретичних положень, методичних засад і рекомендацій щодо удосконалення управління інноваційним потенціалом підприємства важкого машинобудування.

Аналіз дисертаційної роботи О.О. Мосіна дозволяє стверджувати, що викладені в ній наукові положення, висновки і рекомендації є науково обґрунтованими та мають наукову новизну.

Обґрунтованість результатів дисертаційного дослідження обумовлена використанням широко апробованих методів дослідження, а саме: метод наукової абстракції, аналіз і синтез, дедуктивний та індуктивний методи, діалектичний, феноменологічний, метод функціонально-вартісного аналізу, метод економіко-математичного моделювання. Розробка теоретичних питань і положень, висновків і пропозицій ґрунтується на фундаментальних концепціях економічної теорії, теорії управління, інноваційного менеджменту, стратегічного менеджменту.

Ступінь обґрунтованості й достовірності наукових результатів підтверджується використанням значного обсягу фактичних статистичних матеріалів підприємств важкого машинобудування.

Наукова новизна результатів досліджень

Певні результати дисертаційного дослідження мають наукову і практичну цінність. Можна відмітити такі результати дисертаційного дослідження О.О. Мосіна, що містять елементи наукової новизни:

1. Автором удосконалено методичний підхід до обґрунтування доцільності реалізації інноваційного потенціалу підприємства важкого машинобудування, що, передбачає визначення на основі побудови економіко-математичних моделей впливу зменшення резервів для впровадження інновацій на зміну валового прибутку підприємства (с. 103-110).

2. Обґрунтовано методичний підхід до діагностики стану ресурсів

інноваційного розвитку підприємств важкого машинобудування, що передбачає врахування регіонального інтелектуального забезпечення шляхом використання відповідних коефіцієнтів (с. 71-73).

3. Розширені теоретико-методичні засади оцінювання резервів маркетингової діяльності підприємства, що передбачають співставлення фактичної та потенційної ємності ринку (с. 84-87).

Заслугою дисертанта є запропоновані напрями впровадження інновацій для підприємства важкого машинобудування ПАТ «ДНІПРОВАЖМАШ», до яких віднесені підвищення рівня екологічної безпеки продукції та виробництва; заміщення продукції, що втрачає попит (обладнання для мартенних печей); розширення номенклатури продукції; утримання або розширення долі ринку (доменного, сталеплавильного обладнання); проникнення на нові ринки (за територіальною або продуктовою ознакою); підвищення можливості реагування на запити споживачів; підвищення якості продукції; скорочення споживаних матеріалів (шихти, феросплавів); зниження витрат на виробництво продукції; удосконалення умов праці (с. 155-156).

Зауваження щодо методів дослідження та змісту результатів, які отримані у дисертаційній роботі

Зміст дисертаційної роботи О.О. Мосіна відповідає її назві, меті та завданню дослідження. Робота написана грамотною, літературною українською мовою, оформлена згідно з вимогами. Висновки і пропозиції конкретні та обґрунтовані, вони є результатом попередньо проведеного дослідження.

Разом з тим, представлена до захисту дисертація не позбавлена окремих недоліків і дискусійних положень, які зводяться до такого:

1. У першому розділі дисертаційної роботи (п. 1.1, с. 9-26) автор пропонує відносити до інновацій удосконалення, що є новими лише для одного підприємства, що є дискусійним питанням та потребує більш змістовного

Зауваження щодо оформлення дисертації

1. Деякі рисунки (рис. 2.4, 2.5) і таблиці (табл. 3.1, 3.11) потребують більш докладного пояснення в тексті.

2. Таблиці (табл. 3.5, 3.6, 3.7), які містять вихідні дані для визначення показника фінансової стійкості, доцільно згрупувати у єдину таблицю та перенести її у додатки.

У цілому дисертація оформлена відповідно до вимог діючих стандартів.

Повнота викладу наукових положень і висновків в опублікованих працях

Основні положення дисертаційної роботи викладено в 18 наукових працях (загальним обсягом 4,1 друк. арк., з яких особисто автору належить 3,6 друк. арк.), серед яких 2 колективні монографії, 10 статей у наукових фахових журналах (з них 5 статей у виданнях, внесених до міжнародних наукометричних баз), 5 статей у матеріалах наукових конференцій та 1 стаття у іншому виданні.

Основні положення, результати, висновки та пропозиції, що містяться в дисертації, доповідались на 5 конференціях, серед яких: Міжнародна науково-практична конференція «VII Краківська Конференція Молодих Вчених» (м. Краків, Польща, 2012 р.); VII Міжнародний форум-конкурс «Проблеми надрокористування» (м. Санкт-Петербург, Російська Федерація, 2012 р.); III Міжнародна науково-практична конференція «Інновації і трансфер технологій: від ідеї до прибутку» (м. Дніпропетровськ, Україна, 2012 р.); IV Науково-технічна конференція «Наукова весна – 2013» (м. Дніпропетровськ, Україна, 2013 р.); I Наукова міжнародна конференція на честь доктора економічних наук, проф. М.І. Шкітіної «Управлінські науки в сучасному світі» (м. Київ, Україна, 2014 р.).

обґрунтування.

2. Розглядаючи інноваційний потенціал як складову потенціалу підприємства (п. 1.2, с. 27-40), автор приділяє значну увагу аналізу питань, пов'язаних з фінансово-маркетинговою, виробничою та суміжною складовими потенціалу підприємства, що певною мірою обтяжує загальне сприйняття теоретичного матеріалу.

3. У першому розділі (п. 1.3, с. 41-59) дисертаційної роботи наведено авторське розуміння процесу управління інноваційним потенціалом підприємства, що складається з функцій планування складових інноваційного потенціалу, діагностики стану ресурсів інноваційного розвитку, аналізу складових інноваційного потенціалу та реалізації інноваційного потенціалу. Вказане бачення є дискусійним, оскільки варіативність підходів до визначення складових елементів управління інноваційним потенціалом зумовлюється багатовекторністю впровадження інновацій в динамічному середовищі.

4. У другому розділі дисертаційної роботи (п. 2.1, с. 61-79) в процесі обґрунтування діагностики стану ресурсів інноваційного розвитку необхідно було б приділити більш значну увагу оцінюванню фінансових ресурсів підприємств важкого машинобудування та визначити, окрім коефіцієнтів поточної ліквідності, Бівера, рентабельності активів, фінансової стійкості, фінансування та маневреності робочого капіталу, ще й коефіцієнт достатності чистого грошового потоку.

5. Запропонований автором підхід до оцінювання резервів маркетингової діяльності підприємства (с. 84-87) є орієнтованим на металургійних підприємств-споживачів, водночас потребує додаткового обґрунтування використання вказаного підходу щодо підприємств-споживачів інших сфер промисловості (гірничо-збагачувальних, енергетичних підприємств).

6. Автор пропонує (с. 155-161) деталізовані напрями впровадження інновацій для досліджуваного підприємства важкого машинобудування, які потребують більш повного описання.

Зміст автореферату відображає основні положення, висновки та рекомендації дисертаційної роботи.

Загальний висновок

Представлена робота є завершеним самостійним дослідженням, яке містить нові науково обґрунтовані результати, що в сукупності вирішують науково-прикладну задачу по удосконаленню теоретико-методичних і практичних основ управління інноваційним потенціалом підприємства важкого машинобудування.

Дисертаційна робота «**Управління інноваційним потенціалом підприємства важкого машинобудування**» за обсягом проведених досліджень, науковим рівнем, змістом і прикладною значущістю розробок повною мірою відповідає вимогам Міністерства освіти і науки України, що пред'являються до кандидатських дисертацій, а її автор – **Мосін Олександр Олександрович** заслуговує на присудження наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності).

Офіційний опонент –

директор Інституту економіки
завідувач кафедри економіки підприємства
Класичного приватного університету
доктор економічних наук, професор

А.Г. Семенов

Перший проректор Класичного
приватного університету,
доктор економічних наук, професор

О.В. Покатаєва

*Відрук отримано
вчений секретар
спеціалізованої*

О.В. Турчак